

באותו יום בו חוגג עם ישראל את חג העבר המפואר שלו כשהתהווה לעם ה', כשקיבל תורה מן השמים, באותו יום חוגג הוא כמו"כ את חג העתיד הנהדר שמצפה לו, עתיד הקשור עם תקוות בא הגואל משיח צדקינו. באותו יום בו קורין בתורה עשרת הדברות קורין גם את מגילת רות שבעצם היא מספרת לנו על ההתקמות ההיסטורית של מחצבת משיח צדקינו - מלכות בית דוד. ענין מיוחד יש לאשה היהודית במגילה זו, לפי שמתואר בה טיפוס נשי מהולל, דמותה של זו שזכתה להיות אם מלכות ישראל, וממנה עמיד להשתלשל אורו של משיח. בתיאור של הפרטים והחיות שעברו על אשה אצילה זו, רות, מתכוון כותב המגילה (הוא שמואל הנביא, לפי דברי הגמרא בבא בתרא י"ד ע"ב) לתת בידינו מפתח שבאמצעותו נוכל להבין שמץ מה מן הסוד האלוקי, המתגלם בעובדה המופלאה הזאת, שדוקא נוכריה בת מואב, רק היא זכתה להביא לעולם את גזעו הנבחר של מלך המשיח. הרי מה שמגילת רות מספרת לנו: איש נכבד, אפרתי, מארץ יהודה עזב אותה בגלל הרעב הכבד ששרר ועקר לארץ השכנה. עושרו הרב מושך אליו תשומת לבם של חוגי השלטון המואבי, ומתקרבים אהדדי, עד שכאשר שני בניו המתבוללים למחצה נשאו להם נשים מבנות מואב - למורת רוחה של אמם, נעמי, שהוסיפה לשמור אמונים ליהדות. אחת מהן היתה הנסיכה רות, בתו של מלך מואב. עזיבת ארץ ישראל בימי רעב אינה עוברת על אלימלך בלא עונש. עושרו יורד לטמיון, הוא מת בנכר, גם שני בניו מתים, ותשאר נעמי לבדה, אלמנה גלמודה, עניה, מתייסרת בגעועים לארץ מכורתה, יהודה. היא מחליטה לשוב ארצה ואומרת להפרד משתי כלותיה, מבלי להעלות על דעתה כי יתכן בכלל שהנסיכות האלו, אשר נשאו לבניה רק בגלל עושרם הרב, מבקשות את קרבתה ואומרות להמצא במחיצת אשה אלמנה וקשת רוח, מחוסרת כל, שנגזר עליה מכאן ואילך ללקוט לפרנסתה שבולים שכוחות בשדה זרים. היא נדהמה מן הגילוי הזה ומדברת על לבן והנה מתחורר, כי אומנם ערפה תפרד מעליה ותשוב אל בית הוריה ואל הווי החיים המואבי, אולם בלב רות גמלה החלטה נחושה לזנוח את הוריה ואת עמה, את החצר המלכותית עם כל עושר חמודותיו, את חיי הדרור המחכים לה כבת מואביה, והיא רוצה בכל מחיר להשאר נאמנה לנעמי חמותה ולסבול יחד אתה עוני ומחסור. מכיון שהעם של נעמי הוא עמה והאלוקים שהיא עובדתו הוא גם אלוקיה. היא משתוקקת לשאת בנטל החיובים של בת ישראל, לקיים כל אזהרות תורתנו הקדושה ומצוותיה. לא הועיל כל מה שניסתה נעמי לכבות בלבה את ניצוצי התקוה במובן האישי, לא הועיל כשניסתה להכביד על לבה בתיאור הקשיים והנסיגות המרים, שתצטרך לעבור הנסיכה המואביה בבואה להצטרף אל העם היהודי, כמה איסורים והגבלות יצרו את צעדיה בחיים. נעמי הבהירה לרות, כי לא יתכן להשתייך ללאום היהודי, מבלי להאמין באלוקי ישראל, לקבל מרותו, ולשמור חוקותיו ומצוותיו. ואומנם על ערפה עשו רושם כל החששות האלה - אך לא היה בהם כדי להניא את רות מהחלטתה האיתנה ולהחליש כהוא זה את רצונה החלמיש: "עמד - עמי ואלוקיך - אלוקי. באשר תמותי - אמות, ורק המות יפריד ביני ובינך". רות באה בברית אלוקי ישראל, מתגיירת, שומרת אמונים במסירות רבה לנעמי חמותה הקשישה והעניה, ומדדה ימים שלמים על פני שדות קמה ללקוט שיבולים בודדים כדי להחיות את נפשותיהן. אף היא דבקה בתורת ישראל ומתוך מסירות רבה התאמצה לקיים את מצוות התורה בדקדוקיהן, התנהגה בטוהר ובצניעות ויראת שמים נסוכה על פניה, עד אשר בעצת חמותה לשעבר נלקחה אחר כבוד אל ביתו של בועז השופט, גדול הדור שהתפעל מהליכותיה, וביותר מן הקרבה העצמית ההירואית שלה בעד היהדות. וככה נעשתה רות אמה של מלכות, זקנתו של דוד משיח אלוקי יעקב, אשר ממנו יצא חוטר באחרית הימים הוא גואל צדקינו. הנה, זוהי דמות האם של מלכות ישראל. אשה כזאת, המסוגלת לנטוש ולזנוח ארמות מלכים ותענוגות של חיי הפקר, עושר וחמודות תבל מסנוורי עינים, ולהתחבר אל העם הנרדף ע"י כל שכניו, מתוך נכונות לסבול עוני ומחסור, לחיות חיים עלובים, אשה המוכנה בעקשנות ובלהט לשמור בקפידא כל הכתוב בתורת משה, עשין ולאויך, מבלי להירתע אף מפני המות (כדברי חז"ל שאמרה נעמי לרות: "ארבע מיתות נמסרו לבית דין" והשיבה "באשר תמותי אמות"), אשה המכילה השגה גבוהה כזאת ברוממות הרוחנית של עם ישראל, עד שמוכנה לזנוח פלטרין של מלכים, ובמקום זה ללקט שיבולים שכוחים בשדה כקבצנית עלובה - ובלבד להיות בת לאומה העבריה, אשה היודעת כה להעריך את הלקחים ואת המעמקים הרוחניים שנגזרו בתורת ישראל, שומרת בגאון על כתר הצניעות של בת ישראל, כפי שמלמדתה חמותה הזקנה, העניה, מבלי להתייחס אליה כאל טרדנית קשישה ופנאטית מדור הקודם - אשת סגולה כזאת היא המתאימה ביותר להביא לעולם את מלך המשיח. ראויה היא שעל ידה תשתלשל ותבוא גאולת ישראל הנצחית. ולואי תשמש לבנות יהודיות בימינו, הדמות המופלאה של רות, אמה של מלכות ישראל, כסמל ומצפן בחיים.

(תרגום מאידיש - אהרון סורסקי)